

demà

LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONÀRIA

PAÏSOS CATALANS, 25 gener 1990

L'EXÈRCIT AMENAÇA: "LA UNIDAD DE ESPAÑA ES INDISOLUBLE"

José Carrasco Lanzos, capità general de l'anomenada "región Pirenaica Oriental", que en paraules més humanes significa el militar que mana més a Catalunya, ha dit ben clarament que l'exèrcit vol la unitat d'"Espanya". Voluntat vella, però que ara cobra una nova dimensió. ¿Autodeterminació?, ni parlar-ne. Res de "secessions" (paraula que ara li agrada dir al senyor González per donar un caràcter suposadament més pejoratiu a la voluntat d'un poble d'independitzar-se de l'Estat que no el deixa ser sobirà). En l'acte on ho va afirmar,

durant la passada diada de Reis, l'exèrcit va fer un gest força eloqüent: repartí a la premsa el discurs d'aquest militar amb un annex on hi havia la reproducció d'alguns articles de la Constitució, a més de certes reials ordenances de les FAS. Els articles i ordenances tenien en comú la referència a la unitat d'"Espanya" i al paper dels militars per garantir-la. Guaiteu el militar José Carrasco. Observeu com mira amb desafiament. Està parlant de nacions oprimides que en el seu vocabulari són "regions espanyoles". Aquesta mirada també és una declaració.

La falca

Amb el decanri també queia una vergonya: Ceausescu. Una vergonya criminal. L'efecte dominó culminava a Europa amb l'enderrocament, per revolta popular, de la camarilla governant a Romania. Fem excepció d'Albania, tot i que ja n'arriben notícies de protestes populars. No és el comunisme qui ha entrat en crisi. No és el comunisme qui ha estat enderrocat d'aquests Estats europeus. És la seva deformació monstruosa. Hi ha molts interessos (i gent, per tant, beneficiada en conservar-los) que demanen equiparar el comunisme amb l'estalinisme. D'aquesta manera cerquen, com a mínim, dos objectius: desprestigiar l'esperança en el comunisme i fer més digerible el capitalisme. És un parany força antic. Socialdemòcrates, liberals, conservadors i similars, afinen les seves veus per cantar la mateixa cançó amb tonades lleugerament diferents. La cançó diu: "el comunisme ha mort, visca el capitalisme". I fa mal, la cançó fa mal. No per la potència de la seva lletra, sinó per la dels seus amplificadors. La potència de la repetició, dels flocs comuns, de les veritats a mitges...

No és el comunisme qui perd a l'Europa de l'Est. És l'estalinisme, la deformació criminal del comunisme. No es pot fer responsables també a les víctimes posant-les al mateix sac que els seus botxins. Un personatge molt ben volgut per nosaltres, a la pregunta "qué busca, camarada Trotski?", va respondre: "un bon comunista i un lloc per penjar el meu abric, i no trobo cap de les dues coses". Si afegim que ho va dir en una reunió de la IIIª Internacional (en la seva fase d'estalinització), aquesta resposta no hi ha dubte que té la seva punta. Els i les comunistes començaven a ésser empresonats. Aquesta gent va ser qui més va patir en la seva camí de deformació, precisament, del comunisme. Els polítics que aplaudien la "saviesa governant" i el "realisme" d'Stalin, ara condemnem (o ho fan els seus fills ideològics) el "comunisme" en nom de... en nom de qué? Potser del sistema capitalista? No serà el capitalisme el paradís alternatiu. Ben segur.

A dins:

Editorial

- L'autodeterminació i la situació creada amb aquest "terratremol"
- (pàg. 3)

Països Catalans

- Dues aportacions al debat de l'autodeterminació
- (pàg. 4-5)

Sense fronteres

- El nacionalisme
- CCRS (pàg. 6)

Moviment Obrer

- La "Supercaixa"
- (pàg. 7)

Dones

- Una polèmica al Congrés d'ensenyament de CCOO
- (pàg. 8)

Joves

- Trobades gai
- (pàg. 9)

Mots

- La glasnost i l'Andreu Nin
- (pàg. 10)

Altres

- Viure en català?
- (pàg. 11)

Darrers

- És Catalunya racista?
- (pàg. 12)

Apunts Editorials

Nuclears...

En aquesta mesos transcorreguts des de l'accident nuclear de Vandellòs 1, el camp electro-nuclear ha desenvolupat gran part dels seus objectius. Les institucions apareixen com a valedores de la nuclearització. La població majoritàriament està en contra de les nuclears i, segons una estadística d'un ens tan poc antinuclear com la TVE, un 77% és partidària del tancament de Vandellòs 1. En Pujol, recentment, s'ha declarat decididament pronuclear. El Parlament de Catalunya, per la seva banda, amb una moció unànim pel tancament de Vandellòs, deixava obert el pas a la ofensiva pronuclear.

El sector dur ha imposat el seu criteri i Vandellòs 1 pot tornar, si no ho impedim, a ser posada en marxa. El projecte d'ampliació de la producció elèctrica, necessari pel manteniment d'aquest sistema nuclearitzat, descansa en l'ampliació del PEN i no es descarta la posada en marxa d'al-

guna central nuclear més (Vandellòs 1 és la pedra de toc. D'aquesta forma ho ha entès el CSN que, dominat per homes vinculats a les elèctriques, imposarà sancions econòmiques i mesures de seguretat suplementàries per no retrocedir en la batalla. HIFRENSA, empresa propietària de la central, ja té programades les mesures per fer funcionar de nou i fer rendible la nuclear, en 18 ó 24 mesos.

No han estat suficients les protestes formidables que s'han conegut a les comarques més afectades, les quals han mobilitzat desenes de milers de persones, ni la massiva manifestació de Barcelona del 26 de Novembre, per barrar el pas a la nuclearització. És imprescindible que la lluita contra Vandellòs 1 centri els seus esforços també per la desnuclearització total, si volem que aquesta nuclear es tanqui com a primer pas. El camí de donar suport al paper "neutral" del CSN que sembla emprendre iniciativa

(IC) no condueix a la desnuclearització ni tampoc al tancament de Vandellòs 1.

El repte del camp antinuclear ara consisteix a aixecar una forta activitat en el marc de la Campanya per una Catalunya no nuclear, que serà presentada coincidint amb les dates d'aparició d'aquest DEMA, per iniciativa del Cí. Antinuclear de l'Ametlla, WISE, CDDT, EN PEU DE PAU, CEL... com a organismes promotors. Es tracta de mobilitzar tots els sectors actius i antinuclears per tal que aportin el seu esforç a la campanya i en l'aixecament d'un fort moviment antinuclear. En una primera fase consisteix a aprovar declaracions de ZONA NO NUCLEAR a tots els àmbits per tal de mostrar el rebuig majoritari de la població. Aquestes accions, juntament amb les desenvolupades pels grups antinuclears les properes setmanes, precediran la celebració d'unes Jornades antinuclears a Catalunya abans de l'estiu.

Serà un bon moment per fer recompte.

CCOO i la Lliga

Finalitzava l'any amb una nova agressió a la democràcia interna de CCOO. El 18 de desembre el Consell de la Federació de Catalunya de Banca i Estalvi va decidir l'expulsió de 6 delegats i l'amonestació d'11 més, pertanyents a la secció sindical del Banc de Sabadell. En realitat, són 17 expulsions ja anunciades (veure el DEMA número 58). Volem parlar esment, però, en algunes consideracions polítiques més generals.

El missatge de la direcció de CCOO davant la reiteració de sancions i conflictes contra l'esquerra sindical és el següent: la LCR està discutint sobre la conveniència de continuar o no a CCOO; un fruit d'aquesta discussió és que, com ja no és tan important la permanència a CCOO, hem iniciat "experiments" que trenquen amb les regles del joc i el marc orgànic del sindicat. La direcció d'aquest s'està limitant a aplicar

els mateixos criteris de sempre; el que ha canviat és l'actitud de la LCR. Res del que faci el sindicat determinarà el resultat final del nostre suposat debat, doncs ens guiem per consideracions basades exclusivament en el nostre interès partidari. Exemples d'aquests canvis d'actitud serien Banca-Madrid i SEAT-Marcobell. Tot aquest missatge pretén, entre d'altres objectius, eliminar possibles escrúpols de bona part dels quadres sindicals del PSUC, que saben que la LCR sempre ha participat en la construcció de CCOO i que ens considerem part d'un corrent històric i legítim dins del sindicat. Eliminar escrúpols i facilitar, si cal, noves sancions: la culpa seria de la LCR, que està discutint deixar o no CCOO.

La realitat és ben diferent. Si alguna cosa ha canviat és la disposició a oferir caps de l'esquerra sindical, com a premi a la fidelitat, a l'aparell de sectors burocràtics apalancats a les

empreses, la còmoda existència dels quals podríem posar en perill. Aquest és el cas de SEAT on, tot i les expulsions, la direcció de la CONC reconeix que "els seus" es passen (de conciliadors amb la multinacional i de despotes amb els treballadors). A Banca-Madrid, la LCR sempre hem fet pública la nostra oposició a marxar de CCOO: fou un debat que vam perdre, i així va néixer la ISS. Continuem pensant que hagués estat millor seguir a CCOO.

És gran el cinisme del PSUC. Quan l'augment de la repressió interna, el retall de la democràcia i la utilització de CCOO com un instrument d'iniciativa per Catalunya dificulten l'existència del nostre corrent al sindicat, es diu que estem buscant la sortida de CCOO. Les víctimes són presentades com culpables. Un vell sistema que no passa de moda, però que pot tenir un preu molt car per a totes les CCOO, i no només per a l'esquerra sindical.

PER UNA SANTA COLOMA VERDA: DEFENSEM ELS ARBRES

Santa Coloma de Gramenet és una ciutat que, com moltes altres, d'ecològica no hi té res. Com exemples tenim el riu Besòs, que al seu pas per la ciutat esdevé el riu més contaminat del món, o el Parc de Sant Mateu, ple d'escombreries, o, també, la muntanya de Sant Jeroni, competida amb Badalona, que desapareixerà sota el 2on. Cinturó, a glòria de les Olimpíades.

Ara la moda es fer places dures, parcs de ciment. Així, a la Plaça de la Vila, es vol fer un pàrquing de 400 places que implica la desaparició dels arbres que existeixen al mig de la ciutat.

Front això, i a iniciativa de Grup Ecologista Enlace, i amb la participació d'entitats com el Mili KK, la Crida, l'Eix Violeta, etc., es varen convocar un seguit d'accions sota el lema de "SALVEM ELS ARBRES".

Aquestes concentracions, manifestacions, etc., aconseguiren que l'Ajuntament (en el que IC és majoritari) es comprometés a trasplantar els arbres de la Plaça de la Vila. Però això, lluny de ser un veritable compromís, esdevingué un parany pel moviment de protesta. Així, van tallar les arrels dels arbres i els van portar a una zona que de verda només té les pintades de les parets. El resultat: els arbres s'han anat morint.

Per tot això, i front un Ajuntament que de democràtic només té el nom, i que lluny de servir al poble només es mou per la pela, hem decidit d'atorgar al nostre batlle, l'inefable Sr. Hernandez, el títol de llenyataire honorífic.

Avui hem lluitat en defensa de la Plaça de la Vila i l'experiència ens servirà per defensar demà, amb més força, Sant Jeroni i el riu. Carme i Eugeni

Noves de la insubmissió

Tot i que, com hem assenyalat en altres ocasions, els intents del govern i els militars de ficar la por al cos dels insubmissos no estan tenint precisament un gran èxit, encara s'entesten a seguir-ho intentant. Recentment, la casa on viu l'Alex Castillo, insubmís i membre de les JCR, va tenir el dubtós honor de ser visitada per dos "números" de la Guàrdia Civil, que no venien precisament amb intenció de felicitar-li les festes. Ben al contrari, pretenien endur-s'hi a la garjola per tal que "prestés declaració". Sortosament, l'Alex havia escampat la boira a temps, i no el van poder enxampar. Mentre la policia el busca infructuosament, ell continua al carrer. I seguirà essent-hi. Aquest no és, ni molt menys, el primer cas en el qual un insubmís rep aquestes visites tan desagradables i bromes a part, ens ha de servir de recordatori per no baixar la guàrdia. El fet que el moviment antimilitarista hagi aconseguit desgastar la política repressiva del govern no vol dir que no hi hagi perill de repressió. De manera que alerta, i a veure-les venir.

Un altre exemple, i aquest sí que és una novetat important. Per primer cop, un insubmís a la Prestació Social Substitutòria ha rebut una citació judicial. Amb l'obertura d'un procediment legal contra aquest jove català, el govern obre un nou front de repressió contra la insubmissió. I no és casualitat que ho faci: la posada en marxa de la PSS, que ells preveïen tan suau i fàcil, està començant a complicar-se. En aquests moments hi ha al conjunt de l'Estat espanyol més d'un centenar de joves que han estat cridats a fer la PSS i s'hi han negat. Si tenim en compte que no arriben a dos-cents els que l'estan fent -en la majoria de casos per por més que per gust-, és comprensible el nerviosisme del govern. A veure si aconseguim posar-los encara més nerviosos els propers mesos.

Ricard

El terratrèmol de l'autodeterminació i la manifestació de l'11 de febrer

Un autèntic terratrèmol ha recorregut les institucions de l'Estat espanyol en les darreres setmanes. El motiu inicial: la declaració general del Parlament de Catalunya, en la sessió del 12 de desembre, en la qual s'afirma que "Catalunya no renuncia al dret a l'autodeterminació nacional". Una declaració votada a proposta d'ERC, la nova ERC sorgida del seu recent darrer congrés, i a la que varen donar suport Convergència i Unió, Iniciativa per Catalunya, els diputats del PCC i els de l'antiga direcció d'ERC, avui escindits del partit. A la declaració seguien, poc després, dues mocions, una del PNB i EE, i l'altra d'EA, al Parlament Basc. La primera, amb total respecte a la Constitució i l'Estatut (que, per cert, no ha evitat la crisi del pacte PSOE-PNB en el govern d'Euskadi); la segona, la d'EA, amb la voluntat de pactar una reforma de l'Estatut basc amb el govern central.

Tot el reguitzell d'exabruptes, d'amenaques, de declaracions (on tothom ha participat: rei, exèrcit, govern, premsa) que aquestes mocions dels Parlaments català i basc han provocat, tenen aspectes força interessants.

En primer lloc, la històrica (i històrica) reacció del govern i de l'exèrcit delixen ben clar que l'autodeterminació nacional és una bomba de rellotgeria que no la poden acceptar ni en les versions més diluïdes ("versions" que, per ser més precisos, ja no tenen gaire a veure amb l'autodeterminació). L'autodeterminació significa molt a les nacions oprimides, però també per les forces i institucions lligades a l'Estat espanyol. En sentit contrari, és clar: en el del símbol que dispara les fòbies. Aquesta reacció del govern i de l'exèrcit ens recorda un cop més que aquest Estat sorgit de la Reforma és producte d'un pacte entre l'exèrcit, la monarquia i els partits del sistema. Aquestes bandes formen una unitat francament sòlida.

En segon lloc, aquestes declaracions posen de manifest la hipocresia de la qual està dotat amb generositat el partit que governa a la Moncloa. És fàcil parlar de l'autodeterminació alemanya o lituana. Depèn d'altres. Però quan l'autodeterminació és aquí que es reclama, tots els fantasmes de la "unidad de España" es llencen amb una cruïlla que no han estat capaços de dissimular. Si només fossin fantasmes...

En tercer lloc, s'ha fet palesa la covardia d'aquells partits que llancen la pedra i després se'n penedeixen dels vidres trencats... perquè no era la seva intenció, ni de bon tros, fer tanta trencadissa. Convergència i Unió com a coalició política és un paradigma

d'aquesta covardia. Jordi Pujol, com a President de la Generalitat de Catalunya, n'és un altre. CIU dona suport a la declaració parlamentària presentada per ERC, però un cop aquesta declaració ha aixecat més polseguera del que no pas ells pretenien, comença la retirada. Aquesta retirada deixa en paper mullat els aspectes positius que podia tenir la declaració del 12 de desembre. Quan CIU assegura que es "parla massa" del tema, està cridant molt fort que demana perdó per haver arribat "tan lluny".

Però, en quart lloc, tot aquest terratrèmol que s'ha provocat també té la seva cara bona, que és, en part, una síntesi dels tres aspectes anteriorment comentats. Ens referim a la delimitació de camps. I en diversos sentits. Uns deixen ben clar que estan disposats a passar per damunt de tot per mantenir les nacions oprimides dins de l'actual Estat. Altres, situats en el difícil equilibri d'anomenar-se nacionalistes (i treure benefici de vots per això mateix) alhora que rendeixen pleitesia a l'Estat que oprimeix a les seves nacions, demostren la seva inconseqüència. Finalment, n'hi ha d'altres que es reafirmen en la necessitat de la lluita per tal d'aconseguir la sobirania nacional, fet que implica, entre d'altres aspectes, denunciar la Constitució i l'Estatut per ser les principals normes legals que impedeixen l'autodeterminació de Catalunya (el Partit Popular ha estat el més franc a l'assegurar que "Constitució i dret a l'autodeterminació són incompatibles"). També el delegat del govern central a Euskadi, Eguilaz, quan ha afirmat recentment que "és deslleial pensar que l'autodeterminació té cabuda a la Constitució". Perquè sí, tal com ha amenaçat el govern central, una reforma de l'Estatut ja significaria una batalla gran, ¿què no serà precís per tal de poder aconseguir l'autodeterminació nacional, la sobirania?

És d'aquests darrers, entre els que nosaltres ens incloïm, dels que voldríem parlar-ne una mica més.

Partint de la base que la solució a l'autodeterminació nacional de Catalunya és un problema interrelacionat amb les tasques de destrucció de l'actual Estat espanyol; tenint en compte la correlació de forces actuals, molt desfavorables a les forces revolucionàries; afirmant la desconfiança en totes les forces que s'agenollen, més o menys dissimuladament, al sistema actual; valorant, també, la nostra voluntat de lluitar per l'alliberament social i nacional del nostre poble; partint de tot això junt és com ens situem en les iniciatives que han sorgit aquestes darreres setmanes, i de les que només ens referirem a una: la manifestació per l'autodeterminació

convocada pel proper 11 de febrer. No volem entrar ara en la metodologia de la convocatòria des del moment que surt a mitjans de desembre. No entrarem tampoc en la valoració d'altres aspectes més colaterals que, tot i tenint molta importància pel que fa a la relació entre les forces radicals i revolucionàries catalanes, ara passen a un segon terme. Ja ho farem en un altre moment. Anirem, com s'acostuma a dir per aquesta terra, per feina.

La manifestació de l'11 de febrer és necessària. També servirà per aclarir una mica el panorama. Segurament només serà convocada per forces radicals i revolucionàries: la Crida, el Moviment de Defensa de la Terra, Llista Verda, Confederació General del Treball, el Moviment Comunista de Catalunya i la Lliga Comunista Revolucionària... És possible (tanquem aquest editorial el 18 de gener) que s'afegiran noves forces en aquests propers dies. Però una suposada possibilitat queda descartada: una manifestació a la que s'ajuntarà tothom només perquè uns diuen ser d'esquemes i altres nacionalistes. Ni tots els partits que van votar el 12 de desembre la famosa declaració parlamentària s'afegiran (per raons apuntades més amunt), ni la majoria d'ells (també per raons ja esmentades). Hi ha també la possibilitat que ni un sol partit d'aquests ho faci. Pensem que, sense fer-se cap il·lusió sobre la massivitat de la manifestació de l'11 de febrer, cal sortir al carrer. I treballar fort perquè sigui una bona manifestació. Molts n'hi ha molts. Els de sempre i uns d'afegits per la situació actual, pel "terratrèmol" que hem comentat. N'hi ha, per exemple, per les intencions expressades pel govern central, intencions molt més ofensives, fins i tot, que en els temps de la LOAPA. N'hi ha, també, per la necessitat d'afirmar la dignitat nacional front a un enemic tan prepotent. N'hi ha, finalment, per la voluntat revolucionària. Aquesta voluntat que, deformant amb tot el respecte les paraules d'un dramaturg alemany, reafirma que les persones sempre seran un problema pel poder perquè pensen i, a més a més, lluiten.

El baró Von Thyssen, al mig de tota aquesta polèmica, va introduir una nova clàusula en el contracte de cessió de la seva famosa col·lecció al Monestir de Pedraïbes. Aquesta clàusula diu que els quadres serien enviats a Madrid en el cas que Catalunya fos independent. El món de les assegurances sembla més prudent que molts beladregadors espanyolistes. En qualsevol cas, seria una eventualitat que hauria de decidir el nou Estat.

El debat de l'autodeterminació

Un llamp en un cel serè

N'hi ha hagut prou que una comissió del Parlament aprovés una proposició purament formal, però que recordava el "monstre" de l'autodeterminació, per tal que s'emboïgués la troca.

Seria inacabable enumerar la quantitat de barbaritats, bejanes i cinismes que s'han vist i escoltat entorn a aquest tema en poc més d'unes setmanes. Ara tots ells, intenten ensorrar la "polèmica", no sigui que prenguin mal. Però potser per alguna gent quedi clar en quin "règim polític i autonòmic vivim", o ens forcen a viure.

Catalunya i Espanya: diferents mesures

Pocs dies després de la resolució del Parlament Autonòmic, va començar una cadena de reaccions i pronunciaments per part de tots els estaments del sistema i del règim polític.

El govern del PSOE, declarava que mentre ells estiguessin al govern no es qüestionaria "la unidad de España", i que aquesta resolució introduïa forts elements de desconfiança "entre las instituciones", que amenaçaven amb aturar el procés de desenvolupament autonòmic. Pocs dies després, aquestes manifestacions augmentaven de to, passant directament a l'amenaça i el xantatge militar desconeguts fins i tot quan la LOAPA.

El rei, amb motiu de la pallassada televisiva que cada any li dona al poble, va posar "por encima de todo nuestro pensamiento en España y en su indivisible unidad, que la Constitución proclama". I més tard, celebrant la Pasqua Militar, Felipe González no es va poder aguantar dient que a partir d'ara "milimetraria" les competències que es podien donar, que disposava de la majoria de 3/5 per impedir que qualsevol iniciativa que atemptés contra "la unidad de España" prosperés, que quan siguin "oposició" encara

podria impedir que es pogués configurar aquesta majoria necessària de 3/5... I va recordar l'article 155 dient tot seguit que estava disposat a posar en marxa mesures d'excepció per tal de doblegar, sigui com sigui, les autonomies a complir amb els seus deures.

En la mateixa Pasqua Militar i patriòtica espanyola, tres capitans generals van deixar molt clar que la Constitució els reservava el deure de "vigilar por la unidad de España hasta las últimas consecuencias, hasta con su vida". En el mateix sentit i complementant aquests mecanismes, el president del Senat, José Luis Laborda, deia que la Constitució també facultava al Senat per suspendre qualsevol Estatut, i les institucions autonòmiques, Parlaments, governs, etc., si es considera que aquestes s'han passat del límit permès per la Constitució.

"Un dret indiscutible..."

Una gran part dels "demòcrates de toda la vida", no han tingut dur, per intentar justificar aquesta "democràcia", que aquests dies ha tornat a mostrar-se tal qual és: limitada i sota vigilància militar. Altres -els que ara són alimentats pel poder- no n'han sentit la necessitat, o no han cregut convenient ni tan sols intentar-ho.

Així, quan han dit que "totes les opcions, fins i tot les independentistes, es poden defensar i plantejar", a continuació és deixava clar, que solament si són minoritàries, o defensades per opcions minoritàries, si no posaven en qüestió "la unidad de España", si de fet no tenien cap possibilitat d'influir en sectors amplis del poble.

Aquests mateixos "demòcrates", quan han criticat les amenaces o declaracions de F. González, els militars, el president del Senat, etc., no ha sigut perquè diguessin mentides, o perquè la Constitució espanyola no recollís aquests mecanismes d'intervenció militar, xantatge, etc., sinó perquè això, tot i sent cert, no s'ha de dir, o no era oportú dir-ho en aquests moments.

Altres, enxampats en el tema de l'autodeterminació, han canviat el sentit de les paraules per fugir de la realitat, o més ben dit, han ocultat davant del poble aquesta crua realitat. Tant des de CiU, com d'altres, s'ha vingut a dir, que el dret a l'autodeterminació es qüestionable, que no es pot ni discutir, donant a entendre que és evident, etc., per a continuació cridar efectivament que no es continuï discutint, senzillament perquè no està permès ni discutir aquest tema, doncs existeix el perill que arribi a la població.

Realment és repugnant aquest doble llenguatge, aquests dobles valors. La mateixa gent, partits, etc., que es queden admirats davant de l'indit patriotisme espanyol del rei, els militars, F. González i cia., que subratllen "la España en progreso", "europea", i altres perles semblants, salten com impulsats per un ressort, quan es parla de Catalunya o farien sentiments patriòtics catalans.

Només senten la paraula autodeterminació, o la possibilitat de creació d'un Estat sobirà català... el mínim que diuen és que això és "tercermundista", treuen tota la retòrica sobre els temps que vivim, la "tendència a l'eliminació de fronteres", etc., Per ells, totes les fronteres són una bestiesa i un andarreriment, el té relació amb les na-

cions oprimides i sense poder polític, siguin grans o petites. Per aquesta gent i partits, l'únic modern, lícit i sa, és la seva repugnant submissió al poder existent, als estats configurats per la força. El menyspreu, adornat amb el cinisme de la "modernitat", de les nacions oprimides.

Izquierda Unida, Iniciativa per Catalunya i la gent de la seva corda, fa molt de temps que havien abandonat la reivindicació autodeterminista. Ara han dit poca cosa, però suficient per saber que continuen igual. La seva proposta d'Estat federal no és ni molt menys una eina per combatre l'opressió nacional, tot el contrari, ho plantegen com un remei en última instància per mantenir la "unidad del Estado español".

Autodeterminació... Fugal

Aquests últims dies estem assistint a l'espectacle de veure els

patiments de CiU per tirar sorra sobre la polèmica. Les coses han anat massa lluny i per camins no desitjats per aquesta força. Doncs una cosa és escalfar "una mica" l'ambient per aconseguir millors condicions de negociació amb el govern, i una altra molt diferent correr el risc de calar foc.

Ens sembla prou evident, que des del febrer del 87 (un cop desapareix de l'horitzó pròxim el perill de radicalització independentista, i davant la persistència del procés de Loapització encoberta continuat pel govern de Madrid...), CiU es planteja una estratègia destinada a desbloquejar el procés autonòmic, dient que cal "tomar a l'espri del 78", quan es van redactar la Constitució i l'Estatut.

Els últims mesos, particularment des de començaments de la tardor, i davant la "sordesa" del govern del PSOE, CiU ha anat propiciant un cert escalfament controlat de l'ambient, impulsant manifestos de queixes davant l'aturament autonòmic, des d'entitats, associacions, etc., de la seva òrbita, dirigits al govern central. Els "fets de l'Estat", i el suport a la resolució del Parlament del 12 de desembre, es comprenen dins d'aquesta línia, malgrat que siguin "patinades tàctiques" dins d'una línia general.

Els pronunciaments clars i contundents, fets des del govern, el rei, l'exèrcit... han posat ràpidament en fuga a CiU, tot i manifestant que se senten contents de poder continuar "autodeterminant-se con fins ara", movent quan sigui possible alguna coma de l'Estatut. Contribuint, d'aquesta manera, a l'engrandiment d'"Espanya", això sí, des del "catalanisme polític".

Tot plegat, una vergonya.

Josep Borràs

Les Illes: més sobre l'autodeterminació

Una reivindicació democràtica

L'autor d'aquest article ens fa unes reflexions generals sobre el significat de l'autodeterminació. També ens mostra l'evolució -millor seria dir degeneració- d'alguns "escalfacabres del règim", segons una expressió molt pertinent. Finalment, segueixen uns apunts sobre alguns aspectes polítics de la situació actual a les Illes. I és inevitable, tractant d'això, subratllar l'enganyifa de l'estatutet.

És possible la democràcia quan es nega la sobirania? La construcció de les institucions representatives de l'estat Espanyol, cal no oblidar-ho, neixen de l'herència de la sobirania segrestada per la dictadura franquista, i transmesa a la Corona. En cap moment de la transició aquesta sobirania, personificada en el monarca, s'ha transmès incondicionalment a la ciutadania. Així, doncs, la voluntat popular ni ha pogut qüestionar el model d'Estat, ni determinar-se en favor de les possibles solucions. La sobirania atorgada pel monarca a la voluntat popular és una sobirania condicional i condicionada a l'existència i pervivència del sistema monàrquic, i a la indivisibilitat del domini territorial.

És clar que en tot aquest procés no han mancet avaladors i legitimadors d'un règim que no es fonamenta precisament en la virtut democràtica. Aquesta gent, fundacionalment republicana i/o nacionalista, no ha posat gaires entrebancs al sistema, i ara mateix, encara que surti a manifestar l'existència d'un dret democràtic, expressa també la seva voluntat de no exercir-lo, o anant més lluny, d'amagar la seva connexió real amb mentides tals com que el poble ja s'ha autodeterminat, i que el que cal ara és donar contingut als estatuts. Ni la ciutadania de l'estat Espanyol, en el seu conjunt, ni la de les nacions, ha pogut expressar-se més que en termes de dir si volien el franquisme o la Constitució. En aquest sentit, la sobirania real ha restat limitada a triar entre una situació o l'altra.

Recordant alguns escalfacabres del règim

A mena de recordatori, caldrà tornar a repassar el que aquests personatges, avui escalfacabres del règim, deien fa un temps.

Al congrés del Partit Socialista de Catalunya, realitzat al novembre del 1976, es deia: "No hi ha socialisme sense plenitud de les llibertats nacionals, sense alliberament nacional; no hi ha socialisme si no hi ha superació de totes les formes d'opressió nacional, lingüístic, polític o econòmic; això exigeix el reconeixement del dret a l'autodeterminació de tots els pobles i totes les nacionalitats."

Aquesta vella aspiració dels Obiols, Raventós, Narcís Serra,

Parlament balear

Lluc, companys dels avaladors actuals de l'espanyolisme reaccionari, ens sembla tan legítima avui com abans.

Aquesta gent donava encara més contingut al tema per tal que el sentit de l'autodeterminació no es limités al simple exercici d'un referèndum: "L'exercici del dret a l'autodeterminació és una exigència inalienable i imprescriptible (no prescriu). Mitjançant aquest exercici, el nostre poble decidirà el marc institucional que convingui més a la nostra identitat nacional" (article 33, a, pàgina 42, del mencionat congrés del PSC). Afegeixen: "Partint del caràcter permanent del dret a l'autodeterminació, els socialistes potenciem un procés obert d'alliberament nacional, la fórmula institucional del qual serà funció de la circumstància històrica (...) propugnem, com a projecte a desenvolupar, potenciar la col·laboració estreta amb la resta dels PP.CC., conscients que els vincles socials, culturals i històrics que ens uneixen fonamenten un marc nacional, projecte que es podrà concretar en unes institucions polítiques comunes en el moment que així resulti de l'exercici de l'autodeterminació."

A les Illes...

Pel que fa a les Illes, les forces nacionalistes avançaren un projecte d'Estatut (febrer del 1977) on el dret d'autodeterminació presidia tot el seu contingut: del reconeixement del dret d'autodeterminació (Títol I, art. 1), surt una alternativa federal en la seva aplicació que es dirigeix a la resta de pobles de l'Estat, reconeixent el dret a la mancomunitat o federació amb el Principat i el País Valencià (art. 8); a la separació de cada illa (art. 9), i atorga al poder central, en virtut de la sobirania pròpia, tot un seguit de competències. Aquest

plantejament era dels Obrador, Tarabini, Damià Pons... que avui gaudeixen d'una situació ben diferent al sí de la Federació Socialista Balear-PSOE. Una gent que ara mateix posa impediments a la possibilitat d'accedir a alguns locals per tal de fer la Diada de Mallorca, o per enganxar cartells autodeterministes.

En qualsevol cas, en tot aquest trànsit històric, hi ha elements molt positius. Per primera vegada s'ha pogut vertebrar a Mallorca tot un seguit de forces, petites però no per això menys importants, que hem optat per fer una campanya, si

bé modesta, emergent en el sentit de la recuperació de l'espai de la sobirania nacional. Si el PSM ha celebrat la Diada deixant de costat la qüestió nacional, en plena efervescència de declaracions sobre l'autodeterminació, per fer una campanya de recuperació del vot verd -que segons la vesa anàlisi hauria de ser un vot PSM- amb aquest missatge: Mallorca, terra o ciment?, altres hem optat per fer una campanya directa per l'autodeterminació.

Al costat de la Crida, el PCB-PCPE, OCI (escissió estatista del PCB), MCI, JEN (joves del PSM) i la Lliga, s'ha aconseguit reunir el gruix de la gent que habitualment es mou, i encara que la sensibilitat envers aquest tema no és el mateix per tot arreu, cal qualificar l'experiència com molt positiva. Seria convenient continuar la relació per fer una feina més permanent en aquest sentit.

El que sí ens agradaria és que altres grups del nacionalisme radical (Catalunya Lliure i el Moviment de Defensa de la Terra) als quals hem donat suport també en actes concrets (dels CSPC, per exemple) esdevinguessin més permeables cap a la concreció de campanyes unitàries. Al cap i a la fi, el que es mou avui a les Illes és molt poc, i per a guanyar entitat, l'autoproclamació no basta. Cal acumular esforços sense deixar, per aquest fet, de mantenir unes posicions pròpies i una autonomia, perfectament compatibles.

L'estatutet que tenim resta ben lluny de resoldre els problemes que tot alliberament nacional planteja. En el nostre cas, l'autodeterminació -o el que és el mateix, l'exercici de la democràcia, la sobirania, totes les competències- no és desligable del nostre projecte de societat, ans bé, és imprescindible en aquest projecte.

Independència de la declaració i el debat que es dugué al Parlament Balear sobre el tema, aquesta és una qüestió que malgrat la relació de forces actuals, adversa als nostres plantejaments, es reproduirà en el futur. Desfer aquesta relació de forces actual i anar consolidant el nostre projecte, exigeix en la fase oberta a Europa, favorable a la nostra perspectiva i eix de totes les polèmiques actuals, un major grau d'unitat entre la gent contrària al present status.

Llorenç Buades

Les propostes polítiques de "A Cuncolta"

Corsica Libera

A Còrsega, una illa molt propera i desconeguda, depenent de l'estat francès, existeix un ampli moviment nacional que lluita, fa ja molts anys, per deslliurar-se del jou de l'imperialisme veí. Avui publiquem al DEMA amplis extractes de textos d'una de les publicacions setmanals d'aquest moviment, U RIBOMBU, portaveu de la "Cuncolta", organisme proper a l'organització armada "FLNC" (Front d'Alliberament Nacional Cors).

En el si del moviment nacionalista cors, existeix una coordinació dels diferents organismes i organitzacions. En aquest marc "A Cuncolta" va difondre el passat mes de desembre un seguit de propostes, que poden ser il·lustratives de la seva forma de pensar i de la mena de problemes que afronten. Així, en aquest document podem llegir:

"A Cuncolta" ha tingut moltes vegades l'ocasió de recordar que fa una diferenciació entre estratègia i tàctica.

L'estratègia sostinguda i desenvolupada per la nostra organització és l'anomenada "lluita d'alliberament nacional" que troba els seus fonaments en el dret a l'autodeterminació del poble cors.

Aquesta estratègia es fonamenta en tres principis: la solidaritat, l'originalitat i la complementarietat de les organitzacions polítiques i sindical que hi participen.

-L'originalitat és la capacitat d'organitzar-se en un terreny de lluita determinat per la democràcia interna pròpia de cada estructura...

-La complementarietat implica que cada estructura d'aquesta coalició ocupa un lloc específic d'intervenció...

-La solidaritat significa que totes les organitzacions, front l'enemic comú, han d'oposar la seva unitat política. En el marc d'un combat anti-colonialista

aquesta unitat no pot ser conjuntural o de façana. Lluny de ser mística o afectiva, és el ciment indispensable pel desenvolupament estratègic...

...És incontestable que la solidaritat política envers el FLNC planteja dificultats. Per nosaltres és la garantia de la no marginalització de l'organització polític-militar...

...Per nosaltres el FLNC no és un braç armat, de la mateixa manera que nosaltres no som un braç polític. Ocupem espais diferents, tant per la natura com per la forma. Els lligams entre el polític-militar i el polític públic no poden ser organitzatius per raons evidents. Però tampoc poden ser jerarquizats, doncs això posaria en qüestió el caràcter democràtic de la nostra organització i el mateix principi d'originalitat...

Per nosaltres, després d'aquesta clarificació estratègica, i considerant l'existència d'estratègies diferents que respectem, no seria qüestió de la construcció d'un partit polític amb tendències proposat per altres sensibilitats nacionalistes (...)

...L'exemple de les forces que constitueixen la "coordinació" és il·lustratiu dels riscos d'una tal construcció:

-Si el punt de vista de A Cuncolta és majoritari, l'ANC hauria de tenir una solidaritat total, i no cop a cop amb el

FLNC; el CNTI hauria d'abandonar els seus projectes d'una Assemblea Nacional Provisional; la UPC la seva reivindicació d'una autonomia interna, etc. (...)

... Nosaltres som doncs favorables a la construcció d'una tàctica comuna i no pas a una estratègia:

-Reconeixent les nostres contradiccions podem gestionar-les millor per colpejar, en conjunt quan serem d'acord, a l'enemic comú.

-Adoptant la regla del consens, no deixarem apart a cap sensibilitat de la nostra família, inclús la que es consideri menys important. Nosaltres no dubtem que moltes lluites comunes poden ser desenvolupades en la majoria dels terrenys."

La proposta del FLNC

Ja en l'actualitat més de gener, el FLNC va iniciar la difusió d'un document, en el que expressa les seves propostes, el que anomenen "Projecte de societat del FLNC". Reproduïm aquí algunes d'aquestes propostes: Així, el FLNC afirma: "Som capaços en conjunt de propostes concretes anant en el sentit de la història i així doncs, de la nostra revolució. (Aquest document) no abordarà els problemes conjunturals ja formulats per la nostra organització".

El document continua explicant que el FLNC no es considera "una élite guerrera o política sinó una força indispensable, capaç de donar a una estratègia d'alliberament el pes i la dimensió política necessàries", en el mateix sentit afirma: "ens definim a favor de la democràcia, també per merèixer una influència política i no per imposar-la."

"En el marc d'aquest combat, la demanda de l'autodeterminació que ha privilegiat l'organització del poble cors en les lluites, és una etapa indispensable per un progrés que no sigui únicament el de la democràcia delegativa, sinó també el de la democràcia participativa, sense la qual no hi pot haver a la vengada continuació del progrés social i desenvolupament de l'individu".

En el terreny econòmic, el document proposa una Còrsega nova "conscient de les realitats europees i mediterrànies en les que es situa avui Còrsega. Una perspectiva mediterrània a descobrir i a construir amb el poble de les seves ribes, entre els quals Còrsega constitueix la part sub-desenvolupada d'un conjunt molt desenvolupat. Una perspectiva europea situant-se clarament en una Europa dels Pobles que constitueix un espai considerable-

ment més ampli del que avui es troba inserit Còrsega."

Finalment el FLNC afirma en el seu "Projecte" que: "Ara el nostre projecte global està traçat. S'inscriu en la prolongació de l'opció estratègica de l'autodeterminació i en la nostra voluntat de crear les condicions polítiques per la construcció d'una nova societat."

Amb aquesta finalitat hem demanat a l'Estat francès d'engegar un procés de descolonització, passant pel previ reconeixement del poble cors.

La voluntat política per part de l'Estat francès d'anar en el sentit de la història es jutjarà a partir d'aquest acte polític sense en qual no existirà solució duradera.

El nostre combat tendirà a accentuar la pressió per que el poder colonial reculi de les seves posicions actuals.

Reconèixer el nostre poble és reconèixer els seus drets. És bastir els fonaments d'una nova construcció defensant l'interès col·lectiu del nostre poble. Fins avui, l'Estat ha evitat la qüestió i evoca els seus propis fonaments per oposar-s'hi. Aquest bloqueig colonial ha d'aixecar-se. Nosaltres hi dedicarem totes les forces ja que en això s'implica la mateixa existència del nostre poble."

recull i traducció: J.F.

Un grup de guerrillers del F.L.N.C.

UN ANY DE LLUITES A CORSEGA

L'any 1989 ha estat marcat en aquesta illa per un seguit de mobilitzacions i lluites de les que ben pocs mitjans d'expressió han parlat. Recollim aquí una breu notícia:

MARÇ: A les eleccions municipals, el moviment nacionalista aconsegueix 5 regidors a Ajaccio, 2 a Bastia i 1 a Corti. S'inicia un fort conflicte social amb una vaga dura de funcionaris, amb nombrosos enfrontaments amb la policia.

ABRIL: Manifestacions a Ajaccio amb més de 15.000 participants sota la consigna de "Sculunizzazione" (descolonització).

JUNY: Max Simeoni, candidat nacionalista cors en les llistes verdes, és elegit diputat al Parlament d'Estrasburg.

L'Assemblea Regional de Còrsega aproba una moció demanant l'alliberament dels presos polítics de l'illa. Aquesta reivindicació serà conquerida en l'últim trimestre després d'innombrables accions i mobilitzacions.

AGOST: Ocupació de la finca Speroni a l'extrem sud de l'illa.

NOVEMBRE: Vaga dels Bombers de Campu de l'Oru. Bloqueig de l'aeroport. Ocupació del rectorat d'Ajaccio.

DESEMBRE: Actes de solidaritat amb Euskadi amb la presència de diversos membres de HB.

Organització de solidaritat material amb el poble de Rumania.

Fusió de les Caixes de Pensions i Barcelona

Segueix el procés de concentració financera

DEMÀ ha entrevistat Rafael Balaguer, membre de l'Executiva de la secció sindical de CCOO i del Comitè d'empresa de la Caixa de Barcelona, i que ha participat en les negociacions sobre l'acord laboral de la futura caixa fusionada.

Quines són les principals raons que argumenten les direccions d'ambdues caixes per justificar la fusió?

Sobretot la necessitat de recursos propis més importants. L'existència a Catalunya de gran quantitat de caixes d'estalvis (dotze comptant la de Madrid) que competeixen durament amb xarxes d'oficines coincidents per tot arreu, requereix una racionalització, i això demana algun tipus de fusió. Aquesta situació encara s'ha agreujat per la llibertat d'expansió decretada recentment i que fa preveure major competència i, per tant, disminució de quota de mercat. Així doncs, les caixes més grans prenen l'opció d'expandir-se per tot l'Estat, algunes de motu propi (CPVE) i d'altres potser més forçades per les circumstàncies.

Aquesta expansió exigeix uns recursos propis suficients, els quals no sempre es tenen, i les caixes no poden augmentar els recursos propis per mitjà d'ampliacions de capital com fan els bancs. La forma normal d'aquelles és la de l'excedent anual. Fusionant les dues caixes es crea una entitat amb gran quantitat de recursos propis i es possibilita el seu increment per mitjà de la revalorització d'actius i les exempcions fiscals. Exclosos per motius polítics les fusiones amb entitats de fora de Catalunya (d'altra banda més complementàries) pensen que aquesta és la fusió que crea una entitat amb un volum i uns "ratios" més interessants. Aquesta entitat que es converteix en la primera entitat financera de l'Estat els hi servirà per consolidar i ampliar l'expansió ja engegada per la CPVE per l'Estat i per Europa.

Des de la perspectiva dels treballadors i treballadores quins eren els objectius més importants a defensar davant la fusió?

Hem de tenir en compte que on ha preocupat més la fusió ha estat a la Caixa de Barcelona a causa, per una part, a que és l'entitat més petita i per l'altra a la feblesa que dins l'operació ha evidenciat la direcció d'aquesta Caixa, amb el consegüent predomini de la CPVE, considerada com més dura en l'aspecte laboral. També a la Caixa de Barcelona la implantació sindical és molt més forta (20% d'afiliació a CCOO).

Des d'un primer moment, els objectius prioritaris a defensar han estat el manteniment del volum d'ocupació, la no mobilitat geogràfica, i el manteniment de les condicions laborals d'ambdues caixes (les quals en molts aspectes són superiors al Conveni Col·lectiu).

També es considerava important una bona representació dels treballadors en el Consell d'Administració. Això pot semblar una cosa de poca importància però en té; doncs les caixes ni tenen un propietari ni estan controlades per la Generalitat com caldria, i romanen a mans de grups de pressió moltes vegades de fosca procedència.

Alguns sindicats, com UGT, ha semblat que prenen posició contra la fusió. Per què? Quina era la postura de l'esquerra sindical?

L'oposició més important ha vingut d'UGT i dels sindicats corporatius SEC i SAT. En els seus fòrums i assemblees, amb molt poca assistència, han presentat un panorama catastrofista: milers d'acomiadaments, inevitabilitat de la mobilitat geogràfica i dificultat de mantenir les condicions laborals. A més a més consideraven com a molt important la no desaparició "d'una Caixa amb 150 anys d'història"; una qüestió que sindicalment crec que fa riure.

En l'oposició d'aquests sindicats hi ha per una part el corporativisme de sectors privilegiats i grups de pressió interna que veien perillar la seva situació dins de la Caixa de Barcelona, i per l'altra, l'oportunisme extrem d'UGT afirmava que seria impossible defensar les condicions laborals si la fusió es confirmava; d'altra, pretenia aturar la fusió mitjançant l'oposició dels treballadors. O sigui, no hi havia correlació de forces per assolir un bon acord laboral, però sí per un objectiu més ambiciós com el d'impedir la fusió. Aquesta posició contradictòria i oportunista només es pot entendre atenent a la minsa implantació d'UGT a les dues caixes i a la seva necessitat d'obrir-se un espai, encara que el preu fos fomentar les inquietuds corporativistes d'alguna gent. El resultat ha estat que UGT ha sortit del procés pitjor del que hi havia entrat; més feble i amb menys credibilitat.

La posició que hem cregut que calia defensar ha estat la

de considerar que la fusió està motivada per interessos i dinàmiques del món financer que no ens agraden, però que en aquests moments no podem transformar. Així doncs cal exigir unes condicions sindicals mínimes -que ja he assemtat anteriorment- que són innegociables. Si aquestes condicions no es donen, hem de fer tot el possible perquè la fusió no tiri endavant, mobilitzant-nos sobre qüestions clares i concretes. No sobre mals presagis o suposicions.

D'altra banda, també ha calgut estar atents a algunes posicions dins de CCOO, excessivament engrescades amb la fusió. Aquestes posicions podien portar amb el seu determinisme a una negociació a la baixa.

Pots resumir els continguts de l'acord laboral que s'ha signat? Quina valoració fa?

La meua valoració de l'acord és positiva, doncs es mantenen bàsicament les condicions millors d'ambdues caixes. Efectivament, a l'acord laboral es regulen i garanteixen millores sobre el conveni col·lectiu, algunes de les quals estaven sense consolidar -per exemple, les pagues en el cas de la CPVE-. Es mantenen tots els llocs de treball i el volum d'ocupació inclouent-hi els interins estructurals -tots, excepte els que cobreixen les vacances-. Es potencia l'ocupació fixe mitjançant la limitació del percentatge de contractació temporal. Els treballadors afectats pel XIII Conveni -que eliminava l'ascens per antiguitat- podran ascendir dues categories més per sobre de les seves perspectives actuals. També milloren els complements de pensió pels treballadors afectats pel XIV Conveni.

Respecte a les escales salarials es crea un ventall salarial que sense ser tan estret com a la Caixa de Barcelona, ho és més que l'actual de la CPVE.

No hi haurà cap mobilitat geogràfica, i també es regulen tot un seguit de qüestions menors, alguna de les quals havia estat molt polèmica -com és el cas de les hores extres a la CPVE-.

Malgrat aquesta valoració positiva, penso que la precipitació amb que es va portar la negociació, a causa de l'interès per fer possible un pacte abans de les Assemblees Generals de

les Caixes, potser ens va impedir aconseguir algunes millores més, tot aprofitant l'interès de les direccions en la fusió.

Com s'ha rebut l'acord per part dels treballadors i treballadores? Quins han estat els mecanismes de consulta?

L'acord s'ha rebut bé, sobretot a la Caixa de Barcelona que és on hi havia més preocupació com ja he dit abans. És significatiu que la majoria dels sindicats que s'oposaven a la fusió,

malgrat no signar el preacord, s'hagin adherit a l'Acord Laboral. Durant el període anterior a la negociació de l'acord, CCOO va fer diverses assemblees i va passar una enquesta a tota la plantilla de la Caixa de Barcelona per copsar l'opinió respecte a la fusió. Un cop signat el preacord es va consultar a la base del sindical, a la CPVE mitjançant plenaris i a la Caixa de Barcelona per referèndum, alhora que es varen fer diverses assemblees obertes a totes les treballadores i treballadors.

La plantilla de Miniwatt lluita pels seus llocs de treball contra l'ofensiva de la multinacional Philips

Després de la retirada de l'expedient de reducció de contractes de 84 treballadors i treballadores de Miniwatt, presentat per la direcció de l'empresa al novembre passat, ara torna a la càrrega. A principis d'any, Miniwatt ha presentat un altre expedient que afecta a més d'un centenar de treballadors. Entre ells està compresa gran part de l'avantguarda de la fàbrica.

La plantilla té previst tot un calendari de lluita molt dur. Vagues, accions diverses i convocatòria d'una manifestació el proper 1 de febrer. Ens parla J. Montero, un dels dirigents de CCOO de la fàbrica, que "abans d'acceptar un sol acomiadament anirem per totes". Quan ho diu la gent de Miniwatt no són amenaces i prou. L'empresa ja ho sap.

La foto correspon a la crema d'uns 70 pneumàtics, a la cruïlla de Passeig de Gràcia amb la Gran Via de Barcelona (on estan les oficines de la Philips) el 15 de gener, a les 10 del matí. Alguns gent del DEMÀ hi era present. Podem assegurar que va ser una acció molt ben pensada, executada a la perfecció i d'una durada gran, una hora. És només una de les moltes accions que tenen previstes. La solidaritat amb els treballadors i treballadores de Miniwatt ha de ser una prioritat per l'esquerra sindical en les properes setmanes.

Vè. Congrés de CCOO d'ensenyament

Dona i educació

Els dies 1 i 2 de desembre s'ha celebrat el Vè Congrés de la Federació d'ensenyament de CCOO de Catalunya. Per primera vegada, en aquest sindicat s'ha encetat la discussió d'un tema: Dona i Educació.

Encara que des de fa un parell d'anys existeixen dos grups de dones, un a Girona i l'altre a Barcelona, no hi havia una secretaria de la dona com a tal a la direcció del sindicat. Objectiu d'aquest Congrés era també ampliar el secretariat amb aquesta nova responsabilitat. La ponència presentada al Congrés era en resum, una breu anàlisi de la situació de l'ensenyament avui, com a sistema que segueix mantenint la reproducció d'estereotips:

Des de l'escola bressol a l'institut les noies ja tenen una presència equivalent als seus companys, però troben dos elements de desigualtat manifesta:

-les noies escullen carreres més curtes, amb menys prestigi social i pitjor pagades

-les noies posen la formació i el treball en segon pla a la seva vida, considerant prioritàries la família i la cura de fills i filles, etc. A la ponència s'anomenen tots aquells aspectes que incideixen en aquest tipus d'ensenyament:

-Llibres de text on la dona resta amagada als seus continguts, imatges i exemples, o bé és mostrada d'una manera força estereotipada.

-Llenguatge: utilització abusiva del gènere masculí que amaga les dones, a vegades ens inclou, a vegades no, i per tant implica una manca d'identificació amb el que es diu, amb el que s'explica.

-Jocs, joguines: nenes i nens juguen amb objectes diferents. Els nens ocupen els espais centrals, els patis per exemple, les noies es queden als marges. Tot això els prepara per fer activitats diferents quan siguin grans.

-Una actitud del professorat: que conscientment i/o inconscientment valora de forma diferent les conductes segons siguin noies o nens qui les tinguin. Aquestes valoracions incideixen en els models de comportament que unes i altres tindran i per descomptat, aquestes expectatives diferents influiran molt en els resultats finals.

-Una orientació professional totalment discriminatòria: oblidat les aptituds de cada persona i marca en funció del sexe unes opcions professionals. Dones i noies consideraran que la ciència i la tecnologia no tenen res a veure amb el seu món, i escolliran "il·lurement" més relacionades amb allò que considera el seu propi terreny: la salut, l'ensenyament, la cura dels altres. Les noies així encaminades pateixen des de peti-

tes agressions, que poden ser paraules, imatges o accions que no tenen cap explicació fora d'un sistema que posa les bases per considerar-les febles i éssers inferiors. Els papers de dominants i dominades també s'interioritzen a l'escola.

El sistema educatiu no margina només les alumnes, les professores pateixen també les seves conseqüències, ja que malgrat ser un ram predominantment femení, hi ha una sobrerrepresentació de dones als nivells que són considerats més baixos socialment i disminueix en els més prestigiosos, o que són considerats més "masculins" com la FP. Així hi ha entre un 92 i 95 % a preescolar, un 60% a l'EGB, un 48,9% a BUP i un 31,8% a FP segons les dades més recents.

També les dones ocupen poques vegades llocs de responsabilitat, bé sigui a l'administració educativa, bé als òrgans directius del seu propi col·legi o institut.

Aquesta és la situació general a l'ensenyament, la qual cosa mostra com malgrat una igualtat formal entre nois i noies, tenint iguals llibres, programes, material didàctic, hi ha un sistema on continua predominant la cultura masculina, androcèntrica, sense referències al que el col·lectiu dona ha aportat a la cultura, i amb una desvaloració "científica" dels aspectes que han interessat a les dones.

Al Sindicat d'ensenyament

Dins el sindicat d'ensenyament, poca consciència s'ha tingut d'aquests problemes i de la situació de les dones dins d'ell mateix. Així, amb una proporció alta d'afiliades (55,3%), hi ha molt poca presència en òrgans de direcció i llistes electorals.

Algunes mesures que s'apuntaven per afavorir la participació de les dones eren el muntatge de ludoteques als locals del sindicat, formació específica i fer una crida dins el sindicat perquè els companys assumessin les seves responsabilitats domèstiques. En definitiva, plantejàvem una sèrie d'objectius:

-Crítica al material i la pràctica didàctica, i el laboració de propostes alternatives

-Sensibilització del professorat

-Contra qualsevol discriminació als centres

I també una sèrie de reivindicacions cara a les administra-

cions educatives, en el camí cap a la modificació de programes, currículums, orientació professional i per una promoció i formació específica de la dona ensenyant.

-Coordinació amb el Moviment Feminista i la Secretaria de la Dona de la CONG en les lluites contra les agressions sexuals, les discriminacions laborals i la ideologia masculista imperant en la nostra societat, que es manifesta també subtilment dins el nostre sindicat.

Quina organització?

El tema de la composició de les secretaries va donar motiu que des de Girona, un grup de dones presentés una esmena a la totalitat.

Aquesta ponència partia de la idea que "la situació de la dona avui al segle XX, ha de anar més enllà de la denúncia d'una situació discriminatòria i que "aquest discurs - el nostre - manté l'enfrontament entre dones i homes, així dificulta l'evolució de la cultura i societat actual..." En definitiva, el seu plantejament és afirmar que "el sexisme oprimeix tant a dones com a homes... La dona, per la seva condició doblement oprimida, ha estat i està sent capdavantera en aquest tema, però cal que... participin els homes en la recerca d'un nou marc més solidari i igualitari..."

En definitiva, aquesta idea els dona motius per proposar una secretaria de la dona transitoria "en quant aquesta situació perduri" i "oberta a la participació, col·laboració i treball dels companys."

Així doncs ens trobem amb un debat, ja vell a la història del moviment feminista i que és la necessitat o no de l'autonomia de les dones per obtenir els seus objectius.

Per què un moviment autònom?

L'opressió que les dones patim té profundes arrels a la nostra societat, ja que no oblidem que el sistema patriarcal és universal, ve de segles de marginació. Aquest sistema implica la imposició d'un gènere - el masculí - sobre l'altre - el femení.

Aquesta opressió traspasa tota la vida social, la història i les relacions personals.

Necessitem un moviment autònom perquè no podem esperar que de les transformacions socials i del desenvolupament econòmic se'n desprengui una transformació automàtica

en la ideologia i en les relacions personals.

Les dones pateixen una opressió i encara que els homes també reben algunes conseqüències d'aquesta opressió, no només no són oprimits sinó que tenen "relatius" privilegis que la societat els atorga.

La lluita de les dones no és contra els homes sinó contra aquest sistema d'organització social, però cal que les pròpies dones tinguin la direcció política d'aquesta lluita i l'organització autònoma és la que garanteix aquesta direcció.

Per acabar

Aquest debat no s'ha tancat dins del sindicat. El Congrés va votar ajornar aquesta decisió amb el compromís de realitzar abans d'un any una conferència sobre el tema.

Es crea la secretaria de la dona, i hi ha un cert compromís del conjunt del sindicat d'assumir aquests temes. Les perspectives de treball són molt amples:

-Organitzar el debat fins la conferència acordada

-Incidir en tota la feina de secretaries perquè els temes

relatius a la dona siguin tractats des d'Acció Sindical fins a Formació passant per Organització.

-Coordinar les iniciatives que es duen a terme al si del Sindicat

-Elaborar materials alternatius i donar a conèixer els que existeixen

-Coordinar-se amb la Secretaria de la Dona de la CONG i amb altres grups de dones ensenyants del Moviment Feminista i d'altres sindicals.

Tenim un any per davant. Caldrà fer un treball en profunditat, anar creant una xarxa de grups i secretaries de la dona a tots els territoris perquè sigui el conjunt del sindicat el que faci seva la lluita contra aquesta societat masculina.

Cal fer una reflexió teòrica que ens ajudi en aquest debat que tenim pendent amb les companyes de Girona, tenint en compte que amb elles ens uneixen moltes més coses de les que ens separen malgrat les fortes discrepàncies que tenim.

Esperem que un any de treball en comú serveixi per posar-les al nostre costat.

Neus Garcia

A Barcelona

Trobades de joves per l'alliberament gai

El passat mes de desembre es van celebrar a Barcelona, organitzades pels Joves per l'Alliberament Gai (FAGC-JAG), les Segones Trobades de Joves per l'Alliberament Gai, sota el lema "Menors de què?"

Es va debatre, per primer cop en el Moviment Gai, la pornografia i la minoria d'edat. Es van realitzar tallers, festes i un acte reivindicatiu. Hi van participar més de dues-centes persones, amb l'assistència de joves d'Euskadi, Múrcia, Madrid, Perpinyà, etc.

La minoria d'edat va ser el tema central. I no ho va ser per casualitat ni per esnobisme. El JAG, grup organitzador, portava treballant el tema des de fa un any, temps en el qual, segons va explicar el ponent, han passat per moments de tensió alhora d'enfrontar-se a la qüestió de la pedofília.

El límit d'edat, la necessitat de posar o no una frontera, va centrar el debat preliminar. Cal remarcar que a l'última Internacional gai d'estiu, aquest va ser un punt clau de divisió dins dels diferents corrents d'opinió existents.

Legalment tots els estats, amb independència de la seva orientació política, castiguen i condemnen tant les relacions sexuals entre menors i adults com l'existència d'una sexualitat pròpia de l'infant.

En aquest àmbit, la ponència presentada pel JAG, i assumida com a grup, es manifestava clarament a favor de les relacions entre menor i adult: "Una relació adult i menor, que inclogui plaer, no condiciona, determina o traumatitza a ningú més que l'obligatorietat d'anar vestit, de respectar l'horari dels menjars i de les altres activitats quotidianes reglades..."

En el debat es va donar un consens, producte de la manca

d'intervencions contràries a la ponència. Un fet important és que el moviment d'alliberament gai ha obert una polèmica, deixant palès que el tabú existent sobre el tema és més una qüestió de por i recels que una veritable perspectiva alliberadora.

Ningú no va negar la sexualitat dels infants, ni el dret a poder mantenir relacions amb o entre menors. No obstant, es va fer palès que només era el primer pas en un camp on tots els poders estan d'acord en la vigilància i castració del menor o jove.

"El teu plaer no té límits, li han estat imposats. Ara ja saps que passar-s'ho bé, enrolant-se amb algú no depèn de l'edat sinó de les pors, de les vigilàncies i de les prohibicions."

Tens la majoria d'edat. Fa dos dies, podem dir, eres menor d'edat però veus que la teva edat no t'explica gran cosa; aleshores, com tanta altra gent, érem menors, sí, però, menors de què?"

Pornografia: pecat o virtut?

La pornografia va ser l'altre tema de les trobades. La ponència presentada era una aportació d'un membre del JAG a títol individual, a causa de la manca de debat i treball previ que va impedir una discussió dins del grup. Això no obstant, no va distorsionar que esdevingués el tema estrella i que fos el que més opinions i passions despertés.

El debat va estar condicio-

nal per la insistència en definir-se a favor o en contra de la pornografia, quan es tractava de parlar-ne i de copsar la seva incidència en el món gai i en la vida i relacions entre els "homosexuals". La ponència, presentada més com un element de reflexió que de posicionament, aportava una anàlisi dels pros i contres que té sobre l'individu. Al mateix temps incidia en les relacions sexuals que des del poder se'ns intenta fer veure com estàndards i normals; fugint de la condemna i l'exaltació, extrems tots dos que requereixen un seriós i profund estudi.

La pornografia. Un dret personal? La imposició d'un model normalitzat de sexualitat? "La pornografia és un objecte de consum més que ens ofereix el mercat capitalista. Neix de les necessitats dels consumidors que impossibilitats d'accedir a d'altres tipus de satisfacció sexual, es conformen amb aquest. La causa és la repressió: la repressió als que tenen desitjos diferents, als que no compleixen el model físic ideal; a tots aquells, en definitiva, que no s'ajusten a la norma sexual dominant."

Relacions Interpersonals

Les relacions interpersonals, com i de quina manera ens relacionem les persones amb pràctiques homosexuals van ser un altre tema a discutir.

L'ambient gai, com a circuit on es produeixen contactes di-

ferents, va crear certa polèmica a l'hora d'entreveure les pautes de comportament marcades per se; l'obligatorietat d'un repartiment de papers, moltes vegades no triat voluntàriament. L'ambient comercial és conformat com a lloc de trobada, punt de referència, fruit d'una certa tolerància permissiva, on els límits resten marcats de forma molt clara (nocturnitat, anonimat, etc.).

Les trobades van ser un marc idoni per a molts joves que, amb la seva assistència, mantenien el seu primer contacte amb el moviment d'alliberament gai. Quan tant es parla del descontent dels joves i de la seva manca de participació, va resultar gratificant veure com no només hi participaven, sinó que s'interessaven per formar part dels diferents grups de Catalunya i d'altres indrets (Euskadi, Madrid, Múrcia, etc.).

Es va realitzar una concentració simbòlica davant la Delegació del Govern a Catalunya, tot exigint la derogació dels articles de l'actual ordenament jurídic que penalitzen les pràctiques sexuals entre persones del mateix sexe i que els discri-

minen en l'edat de consentiment legal.

A l'acte de cloenda va participar en Josep Maria Moragrega, insumís i membre del JAG, que va parlar del rebuig al servei militar des d'una perspectiva antihomofòbica, rebutjant el paper de l'exèrcit com institució que introdueix el masclisme més salvatge.

Unes trobades on també es va parlar de literatura, es va aprendre a ballar, a cosir...

Entre debats i tallers, menjars i petons, es comentava quan serien les properes trobades. Pensem que marcs de discussió com aquests són força interessants i necessaris. Sens dubte esperarem les properes trobades amb impaciència.

"Uns escriptors, uns sentiments que provoquen en altres persones tantes perturbacions, que les seves cares denuncien, deixen intacte la candor de Lucien." (Jean Genet)

"Érem més joves, menys conscients, plens d'una innocència perversa, quasi maligna, d'àngel rebel." (C. Riera)

Eugen

UNA PETITA RADIOGRAFIA DE LES TROBADES

Llocs de procedència

CATALUNYA:	67%
EUZKADI:	17%
MADRID:	8%
MURCIA:	6%
ALTRES:	2%

edats

De 16 a 18 anys:	7%
De 18 a 22 anys:	27%
De 22 a 25 anys:	42%
De 25 a 30 anys:	16%
30 anys o més:	8%

Pertanyia a algun grup gai el 56%, no pertanyia a cap grup el 28%, i formaven part d'altres grups o moviments el 16%.

Concentració davant la Delegació del Govern durant les Trobades

L'hora de la glasnost per l'Andreu Nin

Manifestació del POUM i de les Joventuts Comunistes Ibèriques

Es torna a parlar d'Andreu Nin. En els darrers temps han estat nombrosos els debats, articles, "dossiers" de diaris —el darrer a "El Heraldo de Aragón"— i revistes ("EL Temps" del mes de desembre del 88), preses de posició, etc. sobre Nin i el seu "cas", tan particular i tan representatiu al mateix temps. Al capdavant de tot això s'hi troba la Fundació Andreu Nin creada amb aquest objectiu, que darrerament ha engegat una campanya dirigida al PCUS per aclarir definitivament la seva mort. Han donat resposta positiva el PSC, i el que és més important: el PSUC.

Fa anys un escriptor llibertari (Ramon Barnils), anomenava a l'Andreu Nin "el nostre únic clàssic". És possible que el terme sigui restrictiu, perquè el marxisme entre nosaltres no va donar mai grans figures i potser només Andreu Nin sigui l'única que hi trobaríem —més que Maurín i Andrade— com "indiscutible".

No es tracta d'un dels grans clàssics que van més enllà del seu temps —com Trotski o Gramsci—, però sí d'un militant i un escriptor de gran categoria, si tenim en compte la pobresa del nostre pensament socialista. Nin sorprèn per la seva capacitat de continuïtat i renovació, per la seva evolució plena de canvis revolucionaris i creatius que el portaren des del republicanisme federal i catalanista a un socialisme nacional i internacionalista —estava, durant la Gran Guerra en contra les posicions aliadòfiles i anticatalanistes del PSOE regional—, després a la CNT com a sindicalista revolucionari per anar a parar als orígens del PCE; va viure a Moscou, participant en el soviet de la ciutat i en les tasques centrals de la Internacional Sindical Roja, amb viatges clandestins a diversos països europeus, i a continuació lluitant amb l'Oposició d'Esquerra plantant cara a la burocràcia, el retorn a Catalunya duent a terme activitats pròpies del comunista que defensa la tradició emancipadora enfrontant-se a reformistes i estalinistes. Això va ser pel que va morir.

Hi ha un fil roig que guia aquesta trajectòria, el fil de la revolució que comença amb la Setmana Tràgica (1909) i acaba en les mateixes mans que havien

exterminat a tota la "vella guàrdia" bolzevic. A conseqüència d'això a Catalunya assassinarien a Kurt Landau, Camilo Berneri i Erwin Wolf, tots ells responsables del mateix pecat: defensar l'actualitat d'una revolució que el seu fantasma ja havia commogut als "parees" de la Primera República i que els anys 1936-37 també va commoure el món.

A Nin el van assassinar

És un fil forjat per molts anys d'activisme en què l'Andreu Nin (així l'anomenava Pau Casals), unia la lluita en el terreny polític i sindical amb el treball teòric i cultural. En aquests àmbits, Nin es llueix com un divulgador creatiu. De la seva ploma surten obres importants per a la comprensió del "fet nacional", la naturalesa econòmica i social del feixisme i els trets d'un càncer sorgit en el primer estat obrer: la burocràcia estalinista. És d'en Nin la primera anàlisi d'alçada sobre el fenomen estalinista fet a l'Estat espanyol i que té data de finals dels anys vint. Vivint la crisi dels anys trenta, Nin s'oposa a l'esquerranisme estèril i burocràtic que confronta els soviets a la República, i el seu grup imposa la seva presència activa a l'Aliança Obrera en contra del mateix PCE que la qualificava de "Santa Aliança contrarrevolucionària". Militant en el POUM, és el que critica l'abandonament d'aquesta Aliança pel Front Popular i en el transcurs militar i revolucionari tracta de defensar el socialisme, o sigui la democràcia obrera. En nom d'aquesta democràcia és ell qui venç les resistències del POUM per denunciar sense embuts els anomenats "processos de Moscou". A partir d'aquí, Nin serà víctima d'una campanya de linxament moral i Trotski capdavanter de la "quinta columna internacional", un home a abatre.

Un dia el van raptar i va desaparèixer. L'única cosa que sabem dels fets és el que ha escrit un dels líders del PCE, Jesús Hernández, que a finals dels quaranta va caure en desgràcia per "litoista". Curiosament, un altre implicat, Vittorio Vidali, alias Carles Contreras, escriu que Hernández era un agent de la G.P.U. Entre ells s'ho fien tot, però so-

bre això ningú en parla: ells, els culpables, no en saben res.

Als inicis dels 80 un col·lectiu d'antics poumistes va aconseguir que l'Ajuntament socialista barcelonès col·loqués una placa a les Rambles, al costat de l'antic cafè Moka on l'Andreu Nin fou raptat; i on si no recordem malament, i per a no molestar als regidors del PSUC (els tres "Jordis": Solé Tura, Borja i Conill) se'l va fer "víctima de la incomprensió", com un personatge de "Rebeldes sin causa"... potser per un conflicte generacional.

"Víctima de la Incomprensió"

La placa era un bon exemple de fins a on estaven disposats a arribar els socialistes, que en aquesta història també tenen el seu paper, a causa de l'evolució que van tenir al 38. Uns d'ells com Rafael Vidiella, passant-se a l'estalinisme i els altres, com Manuel Serra i Moret, donant suport a la seva política. Cal subratllar el paper de Negrín i Prieto qui precisament va escriure a Fernando de los Ríos comunicant-li la notícia que el PCE estava posant ordre a la retaguardia, o sigui, reprimint la revolució.

Paralelament a la placa va sortir una altra alternativa que denunciava indirectament a l'oficial. Aquesta alternativa va consistir en col·locar una altra placa a la plaça del Teatre on es remarca que Nin va ser assassinat per l'estalinisme.

Ara el PSC s'ha afegit a la campanya de la Fundació Andreu Nin i ha signat una resolució dirigida al PCUS que demana les màximes facilitats d'accés als arxius soviètics a investigadors i historiadors catalans i espanyols, per tal que aquesta puguin aclarir definitivament la veritat històrica sobre el segrest i assassinat d'Andreu Nin. Naturalment, això és un èxit, però no convé oblidar que hi ha al darrera: la socialdemocràcia

fa antiestalinisme quan li interessa...

També s'ha d'entendre la reacció del PSUC a la petició de la Fundació. Fins ara el PSUC havia defugit qualsevol presa de posició, independentment de les declaracions d'alguns dirigents, com en Rafael Ribó en el llibre que l'entrevista en Vázquez Montalbán; o d'explicacions recargolades com les de López Raimundo que en els seus articles de Nous Horitzons exculpa al PSUC de qualsevol responsabilitat. Teresa Pàmies va resumir fa anys les dues posicions en el llibre "Quan érem capitans" i donava la responsabilitat als russos. Tanmateix totes les investigacions hagudes realitzen les responsabilitats del PSUC en la campanya de linxament moral i pressions d'extermini. Només s'ha de llegir "Treball" des de Febrer de 1937....

A l'editorial de "Treball" (desembre 1989), el PSUC reconeix hipotèticament aquesta responsabilitat, també diu que la "hipòtesi d'agents estalinistes sembla, per a molts dels coneixedors de la matèria, més que probable". És que n'hi pot haver una altra? La de Salamanca o Berlín és indefensible, com ho és la d'un "autosegrest", que es va utilitzar quan Siqueiros va entrar amb les metralladores a casa de Trotski. "Treball" reconeix que l'Andreu Nin forma part del quadre d'honor dels dirigents de l'esquerra catalana durant aquest segle i recomana "el coneixement de la seva vida (i de la seva mort) i de la seva obra són una assignatura que hem d'estudiar tots els que es reclamation hereus de la seva generació". Si això és veritat, val més ara que mai. La rectificació va molt més lluny de la que es va donar timidament a la fase eurocomunista. Ofereixen també els seus òrgans a les col·laboracions que vulguin tocar aquest tema. Cosa a tenir en compte no només per en Nin, sinó també en relació a l'assassinat d'en Trotski. Acció duta a terme per un comunista català: Ramón Mercader. La història continua.

J. Gutiérrez. Alvarez

Un cartell del POUM del 1936

Viure en català?

A Catalunya es pot viure de moltes maneres, però n'hi ha una que resulta del tot impossible. A Catalunya es pot viure en castellà, inclús en anglès, però no hi ha manera de poder fer-ho en la llengua del país, en català. La Llei de normalització lingüística resta ineficaz, l'actitud de la pròpia Generalitat afavoreix qualsevol cosa menys l'ús social de la nostra llengua; el govern central s'aferra a defensar els interessos del castellà, que alguns intel·lectuals de via estreta consideren amenaçat. I, per acabar-ho d'adobar, en els darrers temps resulta fàcil detectar una modificació negativa de l'actitud de sectors creixents de la població immigrada, que ha passat d'un interès quasi entusiasta pel català a mitjans dels anys 70, a una acceptació passiva durant la majoria de la dècada del 80, fins arribar a una posició d'enfrontament en el terreny lingüístic que comença a resultar evident en determinades zones.

L'evolució de la situació

En el nostre IVrt. Congrés, celebrat el 1982, afirmàvem en la resolució sobre la llengua que: "No existeixen a Catalunya dues comunitats oposades i enfrontades en raó de l'origen geogràfic o la llengua... No és doncs la llengua ni l'origen un factor determinant en la vida social dels treballadors. Ara bé, contra el que una propaganda interesada de la dreta i el reformisme vol fer creure, el fenomen migratori, la concentració d'importants sectors de treballadors castellanoparlants en llocs tancats, fan difícil parlar encara de consciència d'un "sol poble", homogenitzat i sense conflictes."

En el Vè Congrés, que tingué lloc el 1988, en la resolució corresponent es diu que: "En l'actualitat, es mantenen entre els sectors obrers d'origen immigrant actituds positives (tot i que menys actives que en el

passat, com a conseqüència del retrocés en el moviment de masses; però també -i aquest és un fet greu- per la falsa identificació que es produeix a vegades entre catalanisme i burgesia). D'altra banda, però, la persistència del castellà com a llengua dominant afavoreix objectivament el sorgiment d'actituds de "comoditat lingüística": perquè canviar al català, si el castellà serveix per a tot i s'hi entén tothom?... Un cop més doncs, retornem al problema central: l'avanç o retrocés del català s'ha de mesurar, més que pel nivell de comprensió, pel nivell i l'extensió del seu ús com a llengua de relació social".

On som ara?

Quan es passeja per determinats barris, en moments de conflictes socials, no és difícil de escoltar comentaris contra els treballadors en vaga, alegint el fet de que "a més parlen en castellà". També sovintegen cada vegada més entre altres sectors comentaris punyents contra l'utilització del català. Tot i sentint-nos més solidaris amb els segons que amb els primers, la seva pròpia existència no deixa de ser un fenomen preocupant i desequilibrador, si pretenem alliberar el nostre poble i produir transformacions socials profundes.

Així, l'increment del grau de coneixement del català propiciat per les tímides i contradictòries mesures preses en l'ensenyament, no ha suposat cap mena d'augment del seu ús públic i social. A les escoles que practiquen l'anomenada "immersió lingüística" (escolarització totalment en català), el conjunt de l'activitat social de les nenes i nens es realitza en castellà. A les empreses, públiques o privades, la utilització del català és inexistència dins del seu funcionament intern. De fet, les campanyes de normalització i la mateixa llei, únicament han suposat l'existència d'uns quans rètols i d'una TV en català. Tota la resta de la vida se-

gueix desenvolupant-se amb el castellà com llengua fortament dominant.

Malgrat això, la política empresa des del govern central, des de les forces polítiques majoritàries (i no únicament de la dreta), des d'Ajuntaments i altres institucions ha anat més dedicada a estimular falsos prejudicis defensius entre la població immigrada de parla castellana, que no pas una incorporació a la realitat nacional on viuen. Inclús des de la mateixa Generalitat s'ha preferit esmerçar esforços en aconseguir adhesions d'antics franquistes o determinats sectors de cases regionals, que en fomentar la territorialitat de la llengua. Segurament, Jordi Pujol prefereix treballar a favor de la divisió de la classe treballadora, que no pas avançar en la defensa del català.

En aquest marc, correspon a les forces revolucionàries i nacionalistes fer un esforç suplementari en defensa del català, duent a terme una tasca, feixuga i difícil, poc agrada, d'exploració i convenciment, adreçada al sectors castellanoparlants; però, al mateix temps intransigent: a Catalunya cal viure en català. En aquest sentit, iniciatives com la campanya endegada per la CONC a favor de la normalització, si bé resulta insuficient, cal recolzar-la i aprofundir-la. La dominació de l'Estat espanyol sobre Catalunya, el manteniment de l'opressió nacional, seria molt més difícil de no complir, a més de l'exèrcit, la policia i el conjunt de l'aparell de l'Estat, amb col·laboradors inconscients que menyspreen la llengua del país on viuen.

Així doncs, sense minusvalorar les aportacions culturals de l'emigració, sense obligar ningú a canviar la seva llengua pròpia, cal aquesta tasca de discussió i convenciment permanent si no volem donar-nos una altra vegada trobar-nos de morros contra "cavalls de troia" interposats

Joan Font

llegir

Lletres de batalla

Francesc Ferrer i Gironès, senador socialista per la circumscripció de Girona, és un personatge com, dissortadament, existeixen pocs. Malgrat la seva adscripció política, manté una posició de defensa combativa de la nostra nació i dels seus drets. El llibre que recomanem avui, LLETRES DE BATALLA, és una mostra del seu treball en defensa de la utilització pública i social del català, front les pressions i posicions anticatalanes de les diverses administracions, inclosa l'autonòmica, i institucions de tota mena. La seva lectura resulta doncs imprescindible per fer-se una idea de la situació real i actual de la nostra llengua i de les innombrables traves legals i normatives que pateix.

LLETRES DE BATALLA. Editorial EL LLAMP, 2000 ptes.

escoltar

Cross road

Tracy Chapman.

Aquest disc és una mostra de la mena de música que es torna a fer en els països anglosaxons i de la incidència del moviment feminista en la sensibilitat de les cantants.

Malgrat una veu una mica plana i uns temes musicals amb tendència a la repetició, el conjunt resta força interessant, més encara si es fa atenció al contingut de les lletres, a la profunda ràbia i voluntat de lluita que expressen.

Per exemple es poden trobar coses com: "Perquè vaig ser tan enze/ Vaig pensar que faria història/ Fer nens era el millor que podia fer/ Vaig pensar que faria alguna cosa meva per sempre/ I durament vaig adonar-me'n de que un no pot posseir a l'altre."

Edital per Elektra Entertainment.

agenda

27 i 28 DE GENER: Reunió a l'Ametlla de Mar de la Coordinadora Estatal Anti-Nuclear (CEAN). En el marc de la possible represa del funcionament de Vandellòs 1, la reunió d'aquesta Coordinadora a l'Ametlla, una de les poblacions més mobilitzades contra les nuclears, constitueix un aconseguit a retindre.

4 DE FEBRER: La majoria de les forces ecologistes de Catalunya es trobaran a Terrassa, en el que pot ser una Assemblea que faci avançar un procés d'unitat del moviment ecologista al nostre país. Tots els col·lectius i organitzacions ecologistes hi són convidades.

9 DE FEBRER: En el Palau d'Esports de Barcelona, a les 10 h. del vespre, Gran Concert per l'Insubmissió organitzat pels MILI KK. Hi actuaran: Joan Aimeric, Lluís Llach, Companyia Eléctrica Dharma i d'altres.

18 DE FEBRER: A iniciativa del Comitè d'Emergència pel Salvador, CADENA HUMANA PER LA PAU A CENTRAMERICA a Barcelona i a d'altres poblacions. Aquesta Cadena Humana, que té ja el suport del conjunt d'organitzacions de solidaritat, té com a objectiu unificar les respostes exigides per la tensa situació al conjunt de Centreamérica.

A Nicaragua, una setmana després es celebraran les segones eleccions democràtiques, on el FSLN s'enfronta a un intervencionisme creixent de l'imperialisme yanqui.

A El Salvador, la brutalitat del règim de Cristiani ha quedat al descobert i l'ofensiva del FMLN ha permès al moviment popular adquirir noves posicions.

A Guatemala i Hondures la repressió sanguinària propiciada per l'administració Bush, no sembla suficient per acabar amb una oposició creixent.

A Panamà es viu encara sota l'ocupació descarada de l'exèrcit yanqui, amb milers de morts i desenes de milers d'internats a camps de concentració.

Tot això ens obliga a fer un esforç de mobilització per assegurar la masivitat de la CADENA HUMANA PER LA PAU A CENTREAMERICA.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
Adreça _____
Població _____ c.p. _____

- ☐ demà + COMBATE (anual) 2.000 pessetes
☐ demà + COMBATE + INPRECOR - 4.400 pessetes
☐ INPRECOR (anual) 2.400 pessetes

Pagament: ☐ taló al portador ☐ gir postal

És Catalunya racista?

Fa un any Santa Coloma de Farners, conegut arreu com al poble nadiu de Salvador Espriu, es va fer famós per un altre motiu. Aquí es punxaven les rodes dels cotxes de la gent africana i hi apareixien pintades dient: "mata negros". L'alcalde, de Convergència, no va tenir pèls a la llengua per acusar la mateixa gent negra d'haver-se punxat les seves pròpies rodes per tal de cridar l'atenció, atribuint-los "un complex d'inferioritat i de persecució que s'encomanen entre ells". Segons Miquel Roca això eren "només" "actes de gamberrisme d'algun grup contra els africans, però no hi ha actituds racistes".

Tanmateix darrera aquests incidents puntuals hi havia una pràctica institucional consolidada. L'ajuntament feia temps que havia expediat a la gent d'origen africà resident en el poble un carnet municipal mitjançant el qual els hi controlava l'entrada, per altra banda la policia, sense cap mena de miraments, es dedicava a escorcollar les seves cases "a la recerca de drogues" que mai no apareixien.

Quan el PSC va intentar ficar-hi cullerada, Convergència li va tornar la pilota tot recriminant-li la seva manca d'interès previ i recordant-li la seva complicitat amb la política del govern central. Al problema del racisme CiU hi proposava dues "solucions". La primera: no fer, ni dir-ne, res perquè, en paraules del seu portaveu al Parlament, "anar comentant-ho podria fomentar encara més la seva expansió." I la segona: demanar l'aplicació de l'actual Llei d'Estrangeria.

Aquesta llei, però, lluny de contribuir a la solució, és en gran mesura part del problema, bo i servint de cobertera de les

actituds i pràctiques racistes i xenòfobes. Una de les seves pretensions és assignar a les víctimes el paper de culpables. Això es fa palès quan parla de "las alteraciones que pudieran en su caso producirse, respecto de la convivencia social, por la presencia de extranjeros en términos no legales en España". I després, per acabar-ho d'adobar, la gairebé impossible legalització. Fins i tot el Síndic de Greuges, Rahola, n'ha dit: "Es una llei molt restrictiva; és inconstitucional".

Podem, doncs, dubtar dels motius del PSC quan va proposar que la Generalitat emprengués "les mesures necessàries per evitar el foment d'actituds racistes entre la població".

Darrerament CiU s'ha desmarcat una mica d'aquesta llei i ha prestat una certa atenció al tema. Al novembre la Generalitat va organitzar un simposi sobre Els Moviments Humans en el Mediterrani Occidental, "la principal causa de tensió entre les dues riberes del Mediterrani a l'any 2000".

La població estrangera

A l'Estat espanyol hi deu haver entre 600.000 i 750.000 persones d'origen estranger. Les tres quartes parts en són il·legals. Pel que fa a Catalunya, hi resideixen unes 120.000 persones estrangeres, la major part de les quals estan igualment sense legalitzar. 50-60 mil procedeixen de Sudamèrica, 15-20 mil del Magrib, 10-12 mil de les Filipines, 6-10 de l'Oest d'Àfrica, i la resta d'altres regions, fonamentalment de la CEE.

De les 360.000 persones estrangeres que es trobaven arreu de l'Estat sense papiers l'any 1985, quan es va aprovar la Llei d'Estrangeria, només 43.000 van arribar a presentar una sol·licitud de regularització. I va ser concedida en tan sols 7.000 casos. A partir de llavors, i gràcies a la llei, la resta es converteix definitivament en il·legals.

L'any 1988, 24.729 persones van veure la seva entrada en l'Estat espanyol rebutjada a la mateixa frontera, mentre 4.495 en van ser expulsades. Segons dades del Govern Civil, d'aquest nombre, 1.120 correspondrien a Barcelona, amb 777, o sigui el 64%, gent procedent de països africans.

Entre tota la gent estrangera resident a Catalunya, és probablement la del Magrib i de l'Oest d'Àfrica, àrabs (o berbers) i negres, "moros" i "morenos", qui pateixen més directament el racisme. No cal oblidar fins a quin punt n'està afectada també la població gitana "autòctona", qüestió que mereix un tractament específic que haurem de deixar per a una altra ocasió.

El racisme institucional...

El racisme està present a la mateixa Llei d'Estrangeria on es distingeixen tres categories de gent estrangera, però s'aprofundeix amb el seu desenvolupament concret. No fa gaire, el Ministeri de l'Interior va introduir una ordre, d'aplicació fonamentalment en el cas de gent d'Àfrica i Llatinoamèrica, i molt contestada respecte a aquesta darrera, segons la qual l'entrada legal en l'Estat espanyol requeria un bitllet d'anada i tornada al seu país d'origen, nominalment, intransferible i

amb data fixa, a més a més de 5.000 pessetes per dia d'estada prevista, amb un mínim de 50.000 pessetes. La gent provenint del Marroc hauria de portar un visat expedat pel consolat espanyol en aquell país.

A nivell "europeu" qui s'ocupa de la immigració són els ministres de l'Interior dels 12 estats de la CEE sota l'eloqüentíssim nom de grup de Trevi, o sia, Terrorisme, Radicalisme, Extremisme i Violència Internacional.

Amb aquest rerafons legal i burocràtic, no és gens d'estranyar que molts immigrants es veuen condemnats a "ser només mà d'obra barata en condicions

condicions higièniques, però no cal dir que són els seus inquilins qui són freqüentment titllats de bruts "de mena".

El racisme es filtra en tots els porus de la societat. Com a mostra, els acudits sobre la gent africana, repetits i riguts arreu. Tot difonent una imatge deshumanitzadora de les persones que en són l'objecte, tendeixen a enfeblir la identificació solidària amb ella davant de la seva explotació i opressió. Les múltiples cròniques a la premsa relacionant africans i sudamericans amb el tràfic de drogues compleix una funció semblant.

La resposta

Des d'un cert temps ençà, les "víctimes" de tots aquests diferents aspectes del racisme i de la xenofòbia s'han anat organitzant i hi han anat

de semi-esclavitud i marginació", com diu el Centre d'Informació per a Treballadors Estrangers (CITE), organisme lligat a CC.OO. de Catalunya. Feines desagradables, hores llargues, sous de misèria, vacances gairebé inexistents, cap Seguretat Social. I si algú arriba a trobar una feina un xic millor té tots els números que el permís li sigui refusat "atendiendo a la situación nacional de empleo en el sector".

...i al carrer

Aquí la policia fa la seva contribució a la "seguretat ciutadana" aturant a tort i a dret gent que tenen la pell fosca o les faccions àrabs. No és pas casual que el PP va fer servir imatges de negres per il·lustrar aquest tema al seu video electoral. Els agents de l'ordre no sempre estripen els seus papiers, els insulten o els estomaquen; tanmateix, arriba a passar. I com que aquesta gent desentonava amb la imatge oficial del Barcelona 92, al Raval han estat l'objecte d'una veritable campanya de neteja.

L'escàndol de no admetre gent en un bar o una discoteca ha sortit a la premsa quan la gent afectada no s'hi ha resignat. Menys coneguda és la discriminació en els lloguers, sovint més elevats o simplement negats. Als habitatges llogats en molts casos hi manquen les mínimes

condicions de forma col·lectiva, l'única eficaç. A diversos indrets de Catalunya ja funcionen col·lectius de treballadors i treballadores estrangers. Un bon nombre mantenen una relació amb el CITE. Alguns treballadors s'han afiliat a CC.OO. La importància dels lligams amb la resta de la classe obrera no es pot sobrevalorar. S.O.S. Racisme (vegeu el DEMÀ no.58) també podria jugar un paper important si aconseguís realitzar el seu potencial d'arreglar en torn a unes reivindicacions i activitats adequades un bon grapat de gent jove i activista.

Hi ha racisme a Catalunya, com n'hi ha a tota Europa. L'avantatge que tenim aquí és que encara som a temps de donar-li una resposta contundent abans que prengui una forma militant i organitzada entre algun sector significatiu de la població. Hem d'afanyar-nos, doncs, a preparar aquesta resposta que s'haurà de basar en la pròpia gent afectada i la força del moviment obrer i la joventut però que podrà comptar amb un suport més ample. Caldrà combatre totes les manifestacions del racisme, tant entre la població com a les institucions. Avui per avui, però, el racisme institucional és el més important. Oriol

S. Elmorabet, fundador del CITE